

Porovnávacia analýza platnej i účinnej slovenskej a českej živnostenskej legislatívy¹

Comparison analysis of valid and effective Slovak and Czech small trade business legislation

Tomáš Malatinec, Eleonóra Marišová, Zuzana Ilková, Eva Lázárová

Abstract

The aim of comparative analysis of Slovak and Czech legal norm, managing the field of small trade business, is to mention on different legislation some legal institutes, which can influence an administrative procedure before small trade offices. These are the component part of general state administration in Slovakia. After the realisation of analysis, the basic differences were identified in legal period on issuing of small trade business licence, in the competence of small trade business offices to parts of public administration, in assessment of integrity, in the restrictive conditions of small trade business realization, at the end of the small trade business activities and especially in the legislation of fines and in setting their size. We consider just the change of control system and perception of fine, not as possibility, but as necessity, for the step towards to increasing of efficiency of competence realization by small trade business offices of Slovak republic and through provision law enforcement by entrepreneurs.

Keywords

state administration, small trade business, efficiency, effective legislation, the Act on small trade business

Úvod

Administratívne zabezpečenie živnostenského podnikania spadá do kompetencií štátnej správy, ktorá je súčasťou verejnej správy. Tendencie v súčasnej verejnej správe vedú k zvyšovaniu jej efektívnosti a znižovaniu nákladovosti. Efektívnosť verejnej správy spočíva v kvalitnej realizácii zverených kompetencií, v efektívnom rozhodovacom procese, ako aj v jej ekonomickej efektívnosti, ktorá súvisí s personálnym a materiálnym zabezpečením výkonov zákonom stanovených kompetencií. V rámci juristického prístupu k verejnej správe platí, že platná a účinná legislatíva, ako základný nástroj regulácie a výkonu spoločenských vzťahov v oblasti verejnej správy, má významný dopad na výslednú efektívnosť jej činnosti. Kvalita správnych noriem sa transformuje na kvalitný výkon verejnej správy. Úsek živnostenského podnikania predstavuje podstatnú zložku verejnej správy z hľadiska administratívneho zabezpečenia výkonu podnikateľskej činnosti v Slovenskej republike, z hľadiska vplyvu na kvalitu podnikateľského prostredia, z hľadiska ochrany spotrebiteľa prostredníctvom ukladania povinností pre podnikateľov a taktiež v rámci otázky evidencie

¹ Príspevok bol spracovaný na základe údajov získaných v rámci výskumného projektu VEGA 1/0514/11 Efektívnosť správneho konania orgánov štátnej správy v oblasti živnostenského podnikania.

podnikateľských subjektov na účel ich ďalšej správy. Pri hodnotení výsledkov činnosti štátnych orgánov na úseku živnostenského podnikania a následnom stanovení návrhov na pozitívnu zmenu možno využiť komparatívnu analýzu legislatívnej bázy živnostenského podnikania Slovenskej a Českej republiky.

Materiál a metódy

Cieľom príspevku je identifikovať podstatné rozdiely v účinnej právnej úprave úseku živnostenského podnikania v Slovenskej a Českej republike a na základe dosiahnutých výsledkov stanoviť odporúčania pre prax a legislatívne návrhy de lege ferenda. Na dosiahnutie stanoveného cieľa príspevku a výsledkov bola zvolená metóda komparatívnej analýzy a deskripcie účinnej právnej úpravy živnostenského podnikania v Slovenskej a Českej republike. Hlavnú právu normu v tejto oblasti predstavuje zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) platný a účinný pre Slovenskú republiku a zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní platný a účinný pre Českú republiku. Výsledkom použitej metódy bude identifikácia a analýza podstatných rozdielov v porovnávaných právnych normách a následne vo výkone správy na úseku živnostenského podnikania. Pri spracovaní príspevku sme vychádzali z podkladov získaných v rámci výskumného projektu VEGA 1/0514/11 Efektívnosť správneho konania orgánov štátnej správy v oblasti živnostenského podnikania a parciálnych úloh vytýčených v projekte.

Výsledky

Úlohou štátnych orgánov na úseku živnostenského podnikania je administratívne zastrešiť aktivity a plnenie povinnosti podnikateľov súvisiacich s výkonom podnikateľskej činnosti. Právnu normou, ktorá ustanovuje základné podmienky na výkon podnikateľskej činnosti, vznik, zmenu a zánik živnostenského oprávnenia, ako aj ďalšie podmienky spojené s podnikaním a štátnou správou tohto úseku, je zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v platnom znení (Živnostenský zákon) - platný pre SR (ďalej len slovenský živnostenský zákon) a zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní v platnom znení - platný pre ČR (ďalej len český živnostenský zákon). Pri analýze týchto dvoch právnych noriem nemožno odhliadnuť od ich spoločných materiálnych prameňov, ktoré viedli zákonodarcu k prijatiu ustanovení obsiahnutých v daných zákonoch. Súčasné konsolidované znenia uvedených právnych noriem prešli niekoľkými novelizáciami, ktorých výsledkom sú vzniknuté rozdiely v zákonnej úprave niektorých inštitútov z oblasti živnostenského podnikania. Podľa oboch účinných zákonov sa živnosťou rozumie sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených živnostenským zákonom. Paragrafy 3 v analyzovaných právnych normách vymedzujú živnosť aj v negatívnom zmysle. Obsahom týchto ustanovení sú definície, ktoré vymedzujú čo za živnosť nemožno považovať (čo živnosťou nie je). V rámci týchto ustanovení dochádza k rozdielom v znení a formulácií negatívneho vyjadrenia živnosti medzi slovenskou a českou právnou úpravou.

Slovenský živnostenský zákon, na rozdiel od českého živnostenského zákona, obsahuje v § 4 ustanovenia týkajúce sa činnosti spojených s prenájomom nehnuteľností. Podľa § 4 ods. 1 je živnosťou aj prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov, ak sa popri prenájme poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájomom. Podľa § 4 ods. 2 je živnosťou taktiež prevádzkovanie garáží alebo odstavných plôch pre motorové vozidlá, ak sú splnené podmienky podľa ods. 1, alebo ak garáže, prípadne odstavné plochy slúžia na umiestnenie najmenej piatich vozidiel patriacich iným osobám než majiteľovi nehnuteľnosti. Podľa českého zákona, §3 ods. 3 písm. ah) sa prenájom nehnuteľností, bytov a nebytových

priestorov nepovažuje za živnosť. Analyzované právne akty zhodne ustanovujú, že živnosť môže prevádzkovať fyzická osoba alebo právnická osoba, ak splní podmienky ustanovené zákonom o živnostenskom podnikaní. Rozdiel nastáva v štátnom povolení (koncesii), ktoré je upravené v § 5 českého zákona o živnostenskom podnikaní, pričom na území Slovenskej republiky boli koncesie zrušené, ich legislatívna úprava bola novelizáciou zrušená.

Slovenská legislatíva obsahuje ustanovenia, ktorými garantuje, že práva obsiahnuté v slovenskom živnostenskom zákone sa zaručujú rovnako všetkým osobám v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch ustanovených osobitným zákonom (antidiskriminačný zákon). Zakazuje sa diskriminácia. Podľa živnostenského zákona SR, ak sa osoba domnieva, že nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania boli dotknuté jej práva alebo právom chránené záujmy, môže sa obrátiť na súd a domáhať sa právnej ochrany. Explicitné zakotvenie princípu rovnakého zaobchádzania v českom živnostenskom zákone absentuje.

Právne normy SR a ČR o živnostenskom podnikaní totožne upravujú všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti fyzickou osobou. Týmito podmienkami sú dosiahnutie veku 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony, bezúhonnosť. § 6 ods. 2 zákonov o živnostenskom podnikaní v SR a ČR obsahuje vyjadrenie bezúhonnosti pre účely týchto právnych noriem. Za bezúhonnú osobu sa podľa slovenského živnostenského zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za trestný čin hospodársky, trestný čin proti majetku alebo iný trestný čin spáchaný úmyselne, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania, ak sa naňho nehľadí, akoby nebol odsúdený. Podľa českého živnostenského zákona sa za bezúhonnú osobu nepovažuje taká, ktorá bola právoplatne odsúdená za trestný čin spáchaný úmyselne, ak bol tento trestný čin spáchaný v súvislosti s podnikaním alebo s predmetom podnikania o ktorý osoba žiada alebo ohlasuje, ak sa na ňu nehľadí, akoby nebola odsúdená. Z uvedeného vyplýva, že česká legislatíva je v rámci tohto ustanovenia rozsiahlejšia, nakoľko za bezúhonnú osobu nepovažuje nielen takú, ktorá sa dopustila trestných činov v zmysle § 6 ods. 2 v súvislosti s predmetom podnikania, ale aj s podnikaním vo všeobecnosti.

Na účely posúdenia bezúhonnosti je český živnostenský úrad oprávnený vyžiadať si od súdu opis právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ rozhodnutie neobsahuje skutočnosti potrebné na posúdenie bezúhonnosti, je živnostenský úrad oprávnený nahliadať do tých častí trestného spisu, v ktorých sú tieto skutočnosti obsiahnuté. Slovenský živnostenský zákon neobsahuje výslovne ustanovenie tejto kompetencie živnostenského úradu, posúdenie problematiky záleží od konkrétneho prípadu, ktorý živnostenský úrad posudzuje v spolupráci s príslušným súdom SR. Rozdiel v ustanoveniach § 6 živnostenských zákonov SR a ČR je aj v absencii českej normatívnej úpravy v zmysle určenia osoby, ktorá je povinná spĺňať všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti pri prevádzkovaní živnosti právnickými osobami. Slovenský zákon o živnostenskom podnikaní definuje tieto podmienky nasledovne: u slovenskej právnickej osoby musí všeobecné podmienky, ktorý sú ako sme už uviedli, dosiahnutie veku 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony a bezúhonnosť, splniť fyzická osoba alebo osoby, ktoré sú štatutárnym orgánom tejto právnickej osoby. U podniku zahraničnej osoby musí tieto všeobecné podmienky spĺňať osoba vedúceho podniku zahraničnej osoby a u organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby osoba vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby.

V § 7 oboch analyzovaných zákonov sa nachádzajú ustanovenia o osobitných podmienkach na prevádzkovanie živnosti. Osobitnými podmienkami sú odborná alebo iná spôsobilosť podľa týchto zákonov alebo podľa osobitných predpisov, ak ju zákony o živnostenskom podnikaní vyžadujú. V prípade slovenského živnostenského zákona tento paragraf obsahuje aj ustanovenie o tom, že ak sa jedná o právnickú osobu, osobitné

podmienky na prevádzkovanie živnosti musí spĺňať jej zodpovedný zástupca, ak živnostenský zákon neustanovuje inak.

Čo sa týka prekážok prevádzkovania živnosti, podľa slovenského živnostenského zákona živnosť nemôže prevádzkovať fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok bol ukončený konkurz, po dobu troch rokov od ukončenia konkurzu. Ak slovenský podnikateľ spôsobil konkurz alebo nútené vyrovnanie úmyselne, nemôže prevádzkovať živnosť po dobu najmenej piatich rokov po úplnom vyporiadaní jeho záväzkov. Toto sa podľa slovenskej legislatívy vzťahuje aj na fyzickú alebo právnickú osobu na majetok ktorej sa navrhlo vyhlásiť konkurz, avšak návrh na vyhlásenie konkurzu sa zamietol pre nedostatok majetku postačujúceho aspoň na úhradu trov konania. Podľa českého živnostenského zákona je prekážkou prevádzkovania živnosti a teda živnosť sa nemôže prevádzkovať, ak na majetok fyzickej alebo právnickej osoby bol vyhlásený konkurz, odo dňa predaja podniku jedinou zmluvou v rámci zabezpečenia majetkovej podstaty alebo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd ČR ukončil prevádzkovanie podniku (alebo odo dňa, ktorý určil súd v tomto rozhodnutí ako deň ukončenia prevádzkovania podniku). Podľa českého živnostenského zákona nemôže prevádzkovať živnosť ani fyzická a právnická osoba po dobu 3 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí insolvenčného návrhu.

V ďalšej časti upravuje český živnostenský zákon druhy živností. V slovenskom živnostenskom zákone bola táto časť zrušená predpisom č.136/2010 Z.z. od 1.júna 2010. Podľa českého živnostenského zákona ČR pozná tieto druhy živnosti: ohlasovacie (po splnení podmienok môžu byť prevádzkované na základe ohlásenia) a koncesované (môžu byť prevádzkované na základe koncesie). Koncesie na Slovensku boli zrušené a slovenský živnostenský zákon v platnom znení pozná ohlasovacie živnosti, ktoré sa delia na remeselné, viazané a voľné.

Živnostenské oprávnenie nemôže byť prenesené na inú osobu. Iná osoba ho môže vykonávať len ak tak ustanovuje živnostenský zákon tak na Slovensku, ako aj v Českej republike.

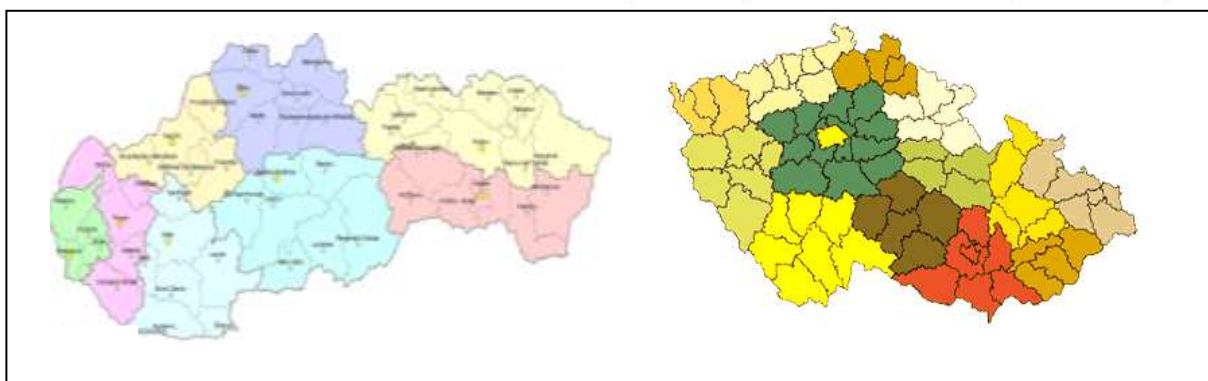
Slovenský živnostenský zákon uvádza aj rozdelenie živností z hľadiska predmetu podnikania na obchodné, výrobné a poskytujúce služby. Český živnostenský zákon upravuje osobitne špeciálne podmienky pre taxatívne uvedené druhy živností z hľadiska predmetu podnikania. V ďalšej časti živnostenské zákony upravujú ohlásenie živnosti a náležitosti živnostenského oprávnenia, kde sú špecifikované informácie, ktoré do ohlásenia uvádzajú fyzické a právnické osoby domáceho, či zahraničného pôvodu. Po splnení zákonom stanovených podmienok slovenský živnostenský úrad vydá osvedčenie o živnostenskom oprávnení najneskôr do 3 pracovných dní odo dňa, keď mu ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov boli doručené. Český živnostenský úrad zrealizuje po splnení zákonných podmienok ohlasovateľom zápis do živnostenského registra do 5 pracovných dní odo dňa doručenia ohlásenia a vydá podnikateľovi výpis.

Následne český živnostenský zákon upravuje konanie o koncesii, ktorá bola zo slovenskej živnostenskej legislatívy novelou odstránená. Na základe českého živnostenského zákona, osoba, ktorá hodlá vykonávať koncesovanú živnosť, podá žiadosť o vydanie koncesie živnostenskému úradu. Pred rozhodnutím o koncesii, český živnostenský úrad žiadosť posúdi a zistí, či sú splnené všetky zákonom uložené všeobecné a osobitné podmienky a či netrvá prekážka prevádzkovania živnosti.

Zánik živnostenského oprávnenia nastáva podľa slovenskej i českej legislatívy z taxatívne vymenovaných dôvodov v § 57 slovenského a českého živnostenského zákona. Slovenská živnostenská legislatíva však uvádza aj možnosť zániku živnostenského oprávnenia dňom uvedeným v oznámení o ukončení podnikania v súlade s osobitnými ustanoveniami § 57 ods. 1 písm. g).

Ustanovenia týkajúce sa prevádzky živnostenského registra sa odlišujú v určení správcov živnostenského registra, pričom v Slovenskej republike je správcom Ministerstvo vnútra SR, v Českej republike je živnostenský register informačným systémom verejnej správy a jeho správcom je Živnostenský úrad ČR, administrátormi sú obecné živnostenské úrady. Z uvedeného vyplýva rozdiel v organizácii verejnej správy na úseku živnostenského podnikania medzi Slovenskou a Českou republikou. Administratívne zastrešenie úseku živnostenského podnikania na Slovensku je v kompetencii odborov živnostenského podnikania obvodných úradov, ktoré sú súčasťou všeobecnej štátnej správy pod gesciou Ministerstva vnútra SR. Štruktúra českých správnych orgánov na úseku živnostenského podnikania sa odlišuje v hierarchickej skladbe aj v rozdelení kompetencií na tomto úseku v rámci jednotlivých zložiek verejnej správy (štátna správa, samospráva). Obecné a krajské živnostenské úrady ČR sú zastrešené Centrálnym živnostenským úradom ČR. Centrálny živnostenský úrad je súčasťou štátnej správy ČR a obecné a krajské živnostenské úrady sú súčasťou samosprávy, pričom sa jedná o prenesený výkon kompetencií štátnej správy na úseku živnostenského podnikania. V SR je v súčasnosti podľa zákona č. 513/2001 Z.z. zriadených 50 živnostenských úradov, krajské živnostenské úrady boli zrušené s účinnosťou od 01.10.2007 a agenda zrušených krajských živnostenských úradov prešla na obvodné úrady v sídle kraja. V Českej republike je zriadených 14 krajských živnostenských úradov a 227 obecných živnostenských úradov.

Obr.1 – mapy administratívneho členenia Slovenskej a Českej republiky na úseku živnostenského podnikania

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo obchodu a priemyslu ČR, 2012

Živnostenská kontrola je uvedená v 5 časti oboch analyzovaných živnostenských zákonov. Živnostenskú kontrolu realizujú v rámci svojej pôsobnosti živnostenské úrady. Živnostenská kontrola sleduje a zabezpečuje dodržiavanie povinností podnikateľov vyplývajúcich zo živnostenských zákonov. Živnostenský úrad je oprávnený ukladať podnikateľovi opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených kontrolórmí pri prevádzkovaní živnosti blokovými pokutami alebo rozhodnutiami vydanými v správnom konaní. Voči rozhodnutiu sa pripúšťa odvolanie, český zákon v nadväznosti na túto skutočnosť ustanovuje, že podané odvolanie podľa tohto ustanovenia nemá odkladný účinok, podobne to vyplýva aj zo slovenského Správneho poriadku. Český živnostenský zákon následne uvádza skutkové podstaty správnych deliktov, ktoré vznikajú pri porušení ustanovení živnostenského zákona. Slovenský živnostenský zákon ustanovuje, že živnostenský úrad môže uložiť podnikateľovi pokutu do výšky 663 € a do výšky 1659 € v závislosti od taxatívne vymenovaných spôsobov porušenia zákona. Český živnostenský zákon obsahuje ustanovenia, že za správny delikt sa uloží pokuta do 10 000 Kč, 20 000 Kč, 50 000 Kč, 100 000 Kč, 500 000 Kč, 750 000 Kč až do výšky 1 000 000 Kč v závislosti od druhu správneho deliktu na úseku živnostenského

podnikania. V blokovom konaní možno uložiť pokutu až do výšky 165 € v Slovenskej republike a do výšky 5000 Kč v Českej republike. Z uvedeného vyplýva, že česká legislatíva na úseku živnostenského podnikania obsahuje v zmysle represívnej funkcie nutnosť uloženia pokuty, pričom slovenská legislatíva na tomto úseku obsahuje najmä ustanovenia s možnosťou uloženia pokuty.

V záverečnej časti živnostenských zákonov sú upravené spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia.

Záver

Po vyhodnotení komparatívnej analýzy platných a účinných živnostenských zákonov Slovenskej a Českej republiky (č. 455/1991 Zb. a č. 455/1991 Sb.) možno prijať nasledovné závery. Vysoká miera podobnosti týchto právnych noriem vyplýva z ich materiálnych prameňov, ktoré zákonodarca implementoval do formálnej úpravy živnostenského podnikania. V procese spoločenského vývoja boli právne normy upravené niekoľkými novelizáciami, ktorých výsledkom sú rozdiely v konsolidovaných zneniach slovenského a českého živnostenského zákona. Podľa aktuálneho právneho stavu tieto normy vymedzujú živnosť v pozitívnom zmysle rovnakým spôsobom, k odlišnosti dochádza až pri jej negatívnom vymedzení. Podstatný rozdiel je v kategorizácii prenájmu nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov, ktorý slovenská legislatíva na rozdiel od českej, považuje za živnosť. Slovenský živnostenský zákon obsahuje explicitne uvedené antidiskriminačné ustanovenia, ktoré nie sú výslovne uvedené v českom živnostenskom zákone. Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti sú ustanovené v rovnakom rozsahu. Identifikovaným rozdielom vplývajúcim na aplikáciu a činnosti spojené s aplikáciou živnostenského zákona je rozsah posudzovanej bezúhonnosti žiadateľa o živnostenské oprávnenie, nakoľko česká príslušná legislatíva obsahuje širšie negatívne vyjadrenie bezúhonnosti v zmysle spáchaných trestných činov súvisiacich s predmetom podnikania a tiež podnikaním. Následná odlišná právna úprava bola identifikovaná v časti obmedzení prevádzkovania živnosti, nakoľko prekážkou v prevádzkovaní živnosti na Slovensku je ukončený konkurz a Českej republike je to už vyhlásený konkurz na majetok fyzickej alebo právnickej osoby.

Čo sa týka druhu živností, slovenská živnostenská legislatíva po novelizácii nepozná koncesované živnosti, ktoré sú však naďalej súčasťou českej živnostenskej legislatívy. Z rozdielov v správnom konaní, okrem rôznych lehôt na vydanie živnostenského osvedčenia, Slovenská republika: 3 pracovné dni, Česká republika: 5 pracovných dní, možno uviesť odlišné zavŕšenie prípadov pri nesplnení zákonom stanovených podmienok žiadateľom. Kým slovenský živnostenský úrad v takomto prípade konanie zastaví, český živnostenský úrad zahájí konanie v rámci ktorého rozhodne, že živnostenské oprávnenie na základe daného ohlásenia nevzniklo. Pri zániku živnostenského oprávnenia je možné podotknúť možnosť zániku živnostenského oprávnenia dňom uvedeným v oznámení o ukončení podnikania v súlade s osobitnými ustanoveniami podľa slovenského živnostenského zákona, ktorá nie je obsiahnutá v českej príslušnej legislatíve.

Medzi základné rozdiely v administrácii živnostenského úseku možno zaradiť aj postavenie živnostenských úradov, ktoré sú v Slovenskej republike súčasťou všeobecnej štátnej správy pod gesciou Ministerstva vnútra SR, na rozdiel od Českej republiky, kde sú súčasťou samosprávy (obecné a krajské živnostenské úrady) nad ktorými v rámci subordinácie dohliada Centrálny živnostenský úrad ČR, ako zložka štátnej správy ČR.

Pri analýze podstatných rozdielov uvedených právnych noriem, ktoré môžu determinovať ich efektívnu aplikáciu a efektívne fungovanie živnostenskej správy, nemožno opomenúť kontrolnú činnosť a ukládanie pokút. Slovenská živnostenská legislatíva upravuje ukládanie pokút ako možnosť, česká živnostenská legislatíva chápe ukládanie pokút ako

nutnosť pri zistení porušenia zákonných ustanovení. Radikálny rozdiel je v najvyššej možnej sume uloženej pokuty podľa druhu skutkovej podstaty správneho deliktu na úseku živnostenského podnikania. Práve poukázaním na túto odlišnú právnu úpravu odporúčame prehodnotenie systému ukladania pokút a ich výšky (represívnej funkcie) v Slovenskej republike. Činnosť kontrolných útvarov živnostenských odborov by tak bola schopná dosiahnuť vyššiu mieru efektívnosti pri aplikácii ustanovení živnostenského zákona ako aj vyššiu mieru efektivity kontrolnej činnosti z ktorej by bola odstránená správna úvaha a možnosti uloženia pokuty, zavedená poslednou novelizáciou. Máme za to, že takáto zmena by výrazne zvýšila efektívnosť živnostenských úradov v zmysle kontrolnej činnosti *de lege ferenda*.

Pri realizácii čiastkovej úlohy výskumného projektu, zameranej na možnú implementáciu efektívnej českej právnej úpravy do slovenskej legislatívy v oblasti živnostenského podnikania, sme dospeli k nasledovnému záveru: systém začlenenia administrácie živnostenského podnikania do štátnej správy v SR, podľa nášho názoru pri súčasnej elektronizácii verejnej správy, je vysoko efektívny. Prenesenie kompetencií na samosprávu tak, ako je to v ČR, by nesplnilo svoj účel z hľadiska hospodárnosti výdavkov vo verejnej správe. 50 živnostenských úradov SR dostatočne pokrýva dostupnosť služieb pre podnikateľov v príslušných územných obvodoch.

Abstrakt

Cieľom komparatívnej analýzy slovenskej a českej právnej normy spravujúcej úsek živnostenského podnikania, je poukázať na rozdielnú právnu úpravu niektorých inštitútov, ktoré môžu vplývať na efektívnosť správneho konania pred živnostenskými úradmi. Tieto sú na Slovensku súčasťou všeobecnej štátnej správy, v Česku súčasťou samosprávy. Po vykonaní analýzy boli identifikované základné rozdiely v lehote na vydanie živnostenského osvedčenia, v príslušnosti živnostenských úradov k zložkám verejnej správy, v posudzovaní bezúhonnosti, obmedzujúcich podmienok vykonávania živnostenského oprávnenia, skončenia živnosti a predovšetkým v právnej úprave ukladania pokút a v nastavení ich výšky. Práve zmenu systému výkonu kontrolnej činnosti a vnímania pokuty nie ako možnosti, ale ako nutnosti, považujeme za krok smerujúci k zvýšeniu efektívnosti výkonu kompetencií živnostenských odborov SR a tým zabezpečenia dodržiavania legislatívy podnikateľmi.

Kľúčové slová

štátna správa, živnostenské podnikanie, efektívnosť, účinná legislatíva, zákon o živnostenskom podnikaní

Použitá literatúra

(1) MARIŠOVÁ, E. et al.: 2012, Efficiency of Single contact points services for entrepreneurs: case of Slovakia, *Journal of economy and society*, , Sopron, 2012, 192 s., ISSN 0865 7823.

(2) MARIŠOVÁ, E. et al.: 2012, Assessment of public administration in the field of small trade business: empirical analysis of points of single contact efficiency in Slovakia - In *Acta regionalia et environmentalica*, 1/9:, Slovak university of agricultural, Nitra, 2012, s. 1-7, ISSN 1336 5452.

(3) ŠKULTÉTY, P.: 2008, *Verejná správa a správne právo*, Veda, Bratislava, 2008, 201 s. ISBN 978 80 224 1023 6.

Právne normy

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v platnom znení

Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní v platnom znení

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v platnom znení

Právne normy boli spracované na základe právneho stavu k 31.10.2012

Adresa autora:

Ing. Tomáš Malatinec
Katedra práva
Fakulta Európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita, 949 76 Nitra

email: xmalatinec@is.uniag.sk

Oponent: Doc. JUDr. Martin Janků, CSc.